

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KANADA ÜLKE RAPORU

Dış Ticaret Müdürlüğü
Kasım 2024

İÇİNDEKİLER

GENEL BİLGİLER	3
1.2.1. Coğrafi Konum.....	3
1.2.2. Siyasi ve İdari Yapı.....	3
1.2.3. Nüfus ve İş Gücü Yapısı.....	3
1.2.4. Doğal Kaynaklar ve Çevre	4
SEKTÖRLER	5
2.1. SEKTÖRLER	5
2.1.1. Tarım ve Hayvancılık.....	5
2.1.2. Sanayi.....	6
2.1.3. Doğal gaz	6
2.1.4. İnşaat.....	7
2.1.5. Turizm.....	7
2.1.6. Enerji.....	7
2.1.7. Hizmetler.....	8
DIŞ TİCARET	8
3.1. DIŞ TİCARET	8
3.1.1. Genel Durum	8
3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Kanada'nın İhracatı	9
3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Kanada'nın İthalatı	9
3.1.4. Kanada'nın İhracatında Başlıca Ülkeler (Bin Dolar)	10
3.1.5. Kanada'nın İthalatında Başlıca Ülkeler (Bin Dolar)	11
TÜRKİYE İLE TİCARET	12
4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET.....	12
4.1.1. Türkiye – Kanada Dış Ticaret Verileri (Bin Dolar)	12
4.1.2. Türkiye'nin Kanada'ya İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)	12
4.1.3. Türkiye'nin Kanada'dan İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)	13
KONYA İLE TİCARET	14
5.1. KONYA İLE TİCARETİ	14
5.1.1. Konya – Kanada İhracat Kalemleri.....	14
5.1.2. Konya –Kanada İthalat Kalemleri.....	15
5.1.3. Konya - Kanada Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları (Bin Dolar).....	16

1.2. GENEL BİLGİLER

1.2.1. Coğrafi Konum

Kuzey Amerika'nın kuzeyinde bulunan ve hem Atlas hem de Pasifik Okyanusu'na kıyısı olan Kanada Kuzey Buz Denizi'nde de çok uzun kıyılara sahiptir. Ülkenin, güneyde 8.892 km uzunluğundaki sınırıyla ABD haricinde kara komşusu bulunmamaktadır.

Yaklaşık 202 bin kilometre ile dünyanın en uzun kıyılarına sahip ülkesi olan Kanada'nın yüzölçümü, dünya toplam yüzölçümünün %7'sini, Amerika kıtasının ise yaklaşık %41'lik kısmını oluşturmaktadır.

10 milyon kilometrekareye ulaşan yüzölçümüne rağmen, ülke nüfusunun büyük kısmı başta güneydeki ABD sınırına yakın bölgeler olmak üzere belirli bölgelerde yoğunlaşmaktadır. Karasal yüzölçümünün %7'si tarımsal alan, %46'sı ise orman alanlarından oluşmaktadır.

Coğrafyasında batıdaki dağlık ovalar ile güneydoğudaki alçak düzlüklerin ön plana çıktığı ülkenin en yüksek noktası da 5.959 metre yüksekliği ile Logan Dağları'dır.

1.2.2. Siyasi ve İdari Yapı

1 Temmuz 1867 tarihinde İngiltere'den ayrılarak Federal yapıda bağımsızlığını ilan eden Kanada'da, İngiltere Kraliçesi'ne bağlı Parlamenter demokrasiye dayalı Anayasal Monarşi yönetim biçimi benimsenmiştir. Kanada Hükümeti'nin önerisi ile Kraliçe tarafından atanan Genel Vali, Kraliçe'nin ülkedeki temsilcisi olarak görev yapmaktadır.

Ülkenin iki meclisli parlamenter sistemi, 308 üyeli Avam kamarası ile 105 üyeli Senato'dan oluşmaktadır. Avam kamarası üyeleri dört yılda bir yapılan seçimlerle belirlenirken Senato üyeleri Başbakan'ın önerisiyle Genel Vali tarafından atanmaktadır.

1.2.3. Nüfus ve İş Gücü Yapısı

Coğrafi yapısından dolayı nüfusun dağınık olduğu Kanada'da kentleşme oranı oldukça yüksektir. Ülke dünyanın nüfus yoğunluğu en düşük olan ülkelerinden biridir. Buna karşılık ülke aynı zamanda dünyada kentleşme oranının en yüksek olduğu ülkelerden biridir.

Ülke nüfusunun yaklaşık %85'lik kısmı 350 kilometre uzunluğundaki ABD sınırı doğrultusunda yaşamakta olup, bu nüfusun yarısından fazlası büyük şehirlerde yerleşiktir. Ülkenin orta ve kuzey bölgelerinde de şehirler ve kasabalar olmasına rağmen bunların nüfus yoğunluğu oldukça düşüktür.

Ülkeye ilk yerleşenler İngiliz ve Fransızlar olmakla beraber ülke nüfusunun kökenleri pek çok farklı ülkeden gelmektedir.

Nüfus, yavaş bir artış hızı gösterse de Kanada hala G8 ülkeleri arasında nüfus artış hızı en fazla olan ülkelerden biridir. İşgücünün %80'e yakını hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. Son yıllarda her ne kadar kadın ve yaşlı nüfusun iş gücüne katılma oranının artması ile ülkenin işgücü hacmi gelişmiş olsa da, nüfusun giderek yaşlanarak doğum oranlarının azalması ile önümüzdeki yıllarda işgücü arzında sıkıntı yaşanması beklenmektedir.

1.2.4. Doğal Kaynaklar ve Çevre

Ülkenin üç ana bölgesi ve Prens Edward Adası'nda birincil tarımsal faaliyetler önem taşıyor olmakla beraber başta British Columbia ve Quebec olmak üzere Kanada'nın tüm bölgelerinde madencilik ve ormancılık çok büyük önem taşımaktadır.

Kanada dünya ormanlarının %10'una sahip ve topraklarının yarısı ormanlarla kaplı bir ülkedir. Bu ormanların %65'i verimli olarak kabul edilmektedir. Ladin en yaygın ağaç türüdür. Ülke dünyadaki en büyük kereste, odun hamuru ve gazete kağıdı ihracatçısıdır. Ormancılık sanayi geleneksel olarak ABD inşaat ve basın sektörlerine aşırı derecede bağımlı olup, bu sektörlerdeki gelişmelerden şiddetle etkilenmektedir.

Ham ağaçların üçte birinden fazlası British Colombia'da kesilmekle beraber kerestenin büyük kısmı Ontario, Quebec ve kısmen de New Brunswick'te üretilmektedir. Özellikle Alberta olmak üzere tüm Batı Kanada'da büyük miktarlarda petrol ve doğal gaz rezervleri bulunmaktadır.

Ayrıca Atlantik kıyısında birkaç tane açık deniz petrol çıkarma tesisi bulunmaktadır. Diğer taraftan British Columbia, Manitoba ve Quebec bölgelerinde nehirler önemli bir hidro-elektrik kaynağı olarak kullanılmaktadır.

Kanada maden, minareler bakımından da dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Dünyanın en büyük Potas üreticisidir. Bunların haricinde kömür, nikel, titanyum konsantresi, alüminyum, demir cevheri, çinko, bakır, altın, kurşun, molibden ve elmas üretiminde de dünyanın sayılı ülkeleri arasındadır.

Kanada toprakları ve su kaynaklarının %12'lik kısmı, kanun gereği federal ve bölgesel hükümetler tarafından milli park, bölgesel park, vahşi yaşam alanı veya ekolojik rezerv olarak korunmaktadır.

1.3. GENEL EKONOMİK DURUM

1.3.1. Ekonomik Yapı

2,1 trilyon ABD Dolarını aşan GSYİH'si (2023) ve kişi başına düşen yıllık 53.550 ABD Doları (2023) düzeyindeki gelir seviyesiyle, dünyanın en refah içinde yaşayan ülkeleri arasında bulunan Kanada, G-7 ve G-20 üyesidir.

Son yüz yıl içinde imalat, madencilik ve hizmet sektörlerindeki büyüme Kanada ekonomisinin lokomotifi olmuş; kereste ve petrol ihracatı ön plana çıkmış; ülke, net enerji ihracatçısı konumuna gelmiştir. Kanada, dünyanın belli başlı buğday ve kanola tedarikçileri arasındadır. Dünyanın en büyük çinko ve uranyum üreticilerindedir. Ayrıca, petrol ve doğal gaz rezervleri bakımından dünyada ilk sıralarda yer almaktadır.

Kanada'nın 2023 yılında en fazla ihracat gerçekleştirdiği ülkeler arasında ABD, Çin, İngiltere, Japonya ve Meksika; en fazla ithalat yaptığı ülkeler arasında ise ABD, Çin, Meksika, Almanya ve Japonya yer almıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

SEKTÖRLER

2.1. SEKTÖRLER

2.1.1. Tarım ve Hayvancılık

Tarıma elverişli bu topraklar ülkenin güney sınırı boyunca dağılmış bulunmaktadır. Sınırlı tarım alanına karşılık Kanada, başta buğday olmak üzere dünyanın önde gelen tarım üreticilerinden biridir.

Son 50 yılda Kanada tarım sektörü önemli bir yapısal değişim geçirmiş, diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi tarım sektörünün ve tarımda istihdam edilen nüfusun payı giderek azalmış, çiftlikler büyümüş ancak sayıları azalmıştır. Toplam ekilen tarım arazisinde önemli bir değişiklik gözlenmemiş olup, çiftlik başına düşen tarım arazilerinde toplamda artış gerçekleşmiş, bu çerçevede Saskatchewan eyaleti ortalama tarım arazilerinin en yüksek olduğu eyalet olmuştur.

Kanada hayvancılık üretimi açısından değerlendirildiğinde, en büyük sürülerin domuz çiftliklerinde yetiştirilmekte olduğu ve bu alandaki büyümenin son on yılda yaklaşık %150 civarında olduğu hesaplanmaktadır. Yine süt inekleri ve sığır sayısında da artış kaydedilmektedir.

Tarım ve Gıda Ürünlerinde önemli bir üretici konumunda bulunan Kanada, özellikle daha sıcak iklimlerde yetişen ürünlere yönelik talebin karşılanması amacıyla düzenli olarak ithalat yapmaktadır. Coğrafi konum nedeniyle dış Ticaret ağırlıklı olarak diğer NAFTA (North American Free Trade Agreement) üyeleri olan ABD ve Meksika arasında gerçekleşmesine karşın Avrupa ve Uzakdoğu pazarları da Kanada'nın dış Ticaretinde önemli rol oynamaktadır.

Diğer sanayileşmiş büyük ülkelerin aksine Kanada çiftçileri üretimleri için devletten büyük sübvansiyonlar almamaktadırlar. Kanada'da çiftçilere yalnızca tabii afet ve kuraklık gibi durumlarda destek verilmektedir.

Süt ürünleri üreten ve tavuk yetiştiren çiftliklere ülkenin hemen her yerinde rastlanmakla birlikte, süt üretiminin Quebec'te, tavukçuluğun ise Ontario'da yoğunlaştığı görülmektedir. Bu sektörlerin üretimleri daha çok iç piyasaya dönüktür.

Ülkenin denizlere olan kıyıları ve iç su kaynaklarına bağlı olarak balıkçılık geleneksel olarak önem taşıyan bir sektör olmuştur. Ancak yerli ve yabancılar tarafından yıllarca aşırı avlanma yapılması nedeniyle ülkenin yerel balık çeşitliliği giderek azalmıştır. Halen özellikle British Columbia bölgesi ve Atlantik kıyısındaki balık çiftlikleri ülkenin deniz ürünü üretiminin yaklaşık ¼'lük kısmını gerçekleştirmektedir.

2.1.2. Sanayi

Kanada'nın önde gelen sanayi sektörleri, otomotiv ve yedek parça, telekomünikasyon, elektrikli ve elektronik cihazlar, kimyasallar ve metal ürünleridir. Başta otomotiv olmak üzere ülkedeki pek çok sanayi kolu, ABD üretimi ile entegre halde faaliyet göstermektedir. Ülkedeki imalat sanayinin önemli bir kısmı ABD firmalarının şubelerinden oluşmaktadır. ABD pazarına bu bağımlılık hali, Kanadalı üreticileri ABD pazarındaki ekonomik ve kurla ilgili dalgalanmalara karşı çok duyarlı hale getirmiştir. Ülkenin sanayi sektörleri aynı zamanda başta Çin ve diğer Asya ülkeleri olmak üzere düşük üretim maliyetli ülkelerden kaynaklanan rekabetten olumsuz etkilenmektedir.

Kanada'da en önemli imalat sanayi güneybatı Ontario'daki otomobil endüstrisidir. Bu endüstri 1965 yılında ABD ile imzalanan ve otomobil, otobüs, kamyon, lastik ve yedek parçaların gümrük vergisiz ithaline imkan veren Auto Pact anlaşmasının ardından büyük bir gelişme göstermiştir.

Ontario, belli başlı Amerikan ve Japon araba üreticileri ile çok sayıdaki oto yedek parça firmasının bulunduğu bir eyalettir. Ontario, bugün Amerika otomobil endüstrisinin kalbi durumundaki Michigan'dan daha fazla araç üretmektedir. Otomobil üreticilerinin Kanada'ya olan ilgisinin altında ABD'ye kıyasla daha eğitilmiş nüfus ve düşük işgücü maliyetleri yatmaktadır.

Kanada'nın diğer önemli eyaleti olan Quebec, uzay ve havacılık sektöründe ABD'nin Seattle ve Fransa'nın Toulouse şehirleriyle birlikte dünyanın en önemli merkezlerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Eyalet dünyada Uzay endüstrisi alanındaki istihdam bakımından beşinci sırada; satışlar bakımından ise ABD, Fransa, Almanya, İngiltere ve Japonya'nın ardından altıncı sırada yer almaktadır. Ayrıca Kanada Uzay Ajansının genel merkezi de Quebec'te yer almaktadır. Uzay endüstrilerinin yanı sıra, ilaç sanayi, biyo teknoloji ve bilgi teknolojileri gibi yüksek teknoloji sektörleri de önemli sanayi sektörleri arasında bulunmaktadır.

2.1.3. Doğal gaz

Kanada ekonomisinin gelişiminde mineral ve mineral dışı kaynakların payı çok büyüktür. Prince Edward adası hariç olmak üzere ülkenin tüm eyalet ve bölgelerinde mineral kaynaklar bulunmakla beraber toplam madencilik faaliyetlerinin %90'lık kısmı British Columbia, Alberta, Saskatchewan, Ontario, Quebec ve Northwest bölgelerinde gerçekleştirilmektedir.

Ülke genelinde 60'tan fazla farklı mineral ürün çıkartılan 884 adet maden ve ocak faaliyet göstermektedir. Kanada dünyanın en büyük potas ve ikinci büyük uranyum üreticisi olmasının yanı sıra nikel, çinko ve asbestte dünyada ön sıradadır. Ülke bunların yanı sıra bakır, kadmiyum, alüminyum, tuz, altın ve kobalt gibi çok sayıda mineralin en büyük üreticilerindedir. Kanada kükürt üretiminde de dünyada ABD'den sonra ikinci sırada yer almakta olup, ülke bu elementin net ihracatçısı konumundadır.

Northwest bölgesinde keşfedilen büyük elmas yatakları sayesinde ülke elmas üreten ülkeler sıralamasında da öne çıkmıştır.

Halen bu bölgede iki adet elmas madeni faaliyet göstermektedir. De Beers isimli büyük elmas üreticisi firma, Ontario ve Northwest'te iki yeni elmas madeni açmayı planlamaktadır.

Madencilikle ilgili konular yerel idarelerin yetkisinde olduğundan bu konudaki politikalar da yerel yönetimlere paralel olarak farklılıklar göstermektedir. Buna bağlı olarak son on yıllık dönemde özellikle British Columbia bölgesinde maden yatırımlarında dalgalanmalar yaşanmıştır.

2.1.4. İnşaat

Düşük faiz oranlarına bağlı olarak Kanada'nın inşaat sektörü, özellikle de konut inşaatları son beş yıllık dönemde önemli büyüme göstermiştir. Bu eğilim, özellikle büyük şehirlerdeki ofis binalarındaki arz fazlasına ve bütçe gerekçeleri ile kamu altyapı harcamalarındaki azalmaya paralel olarak son beş yılda tersine dönmüştür. Yine de ticari ve kamu amaçlı bina inşaat izinleri sayısında artış yaşanmıştır. İnşaat sektöründeki bu patlama, ağırlıklı olarak batıdaki Alberta ve British Columbia bölgelerinde yoğunlaşmıştır.

2.1.5. Turizm

Doğal güzellikleri, açık hava faaliyet imkanları ve nispeten temiz ve güvenli şehirleri, Kanada'yı turizm açısından cazip kılmaktadır. Ülkenin gelişmiş altyapısı ve dünyanın en büyük turizm pazarına sahip olan ABD'ye kültürel ve coğrafi yakınlığı, turizm sektörünü destekleyen diğer önemli unsurlar arasında sayılabilir. Ayrıca Kanada, hem yüksek teknoloji hem de yerel ve uluslararası tüketime cevap veren bir eğlence endüstrisine sahiptir.

Ülkeye gelen yabancı turistler içinde ilk sırayı ABD alırken ABD'yi İngiltere, Japonya, Fransa ve Almanya takip etmektedir. Bu ülkelerden gelen turistlerden elde edilen gelirler, ülke içi turizm gelirleri ile beraber ülkenin toplam seyahat ve turizm gelirlerinin %90'lık kısmını oluşturmaktadır.

2.1.6. Enerji

Gerek ülke topraklarının büyüklüğü ve zor iklim koşulları, gerekse yüksek sanayileşme düzeyine bağlı olarak, net kişi başına enerji tüketimi açısından Kanada dünyanın en büyük tüketicileri arasındadır. Yine de ülke, ihracata yöneltilen ciddi düzeyde enerji fazlası vermektedir. Bu enerji fazlasının yaklaşık %95'lik kısmı (özellikle petrol ve doğal gaz), ABD pazarına ihraç edilmektedir.

Kanada aynı zamanda dünyanın önde gelen elektrik üreticilerindedir. Başka hiçbir ülkede olmadığı kadar bol nehir ve göl kaynaklarıyla Kanada'nın toplam elektrik üretiminin %60'lık kısmı hidroelektrik, %24'lük kısmı termal üretim (doğal gaz ve kömür) ve geri kalanın büyük kısmı da nükleer elektrik olarak yapılmaktadır. Hidroelektrik özellikle Quebec, British Columbia, Ontario ve Manitoba'da bol ve ucuz olarak üretilmektedir. Bu bol ve ucuz enerji Quebec ve British Columbia'da alüminyum endüstrisi gibi büyük ve önemli bazı endüstrilerin doğmasına imkan sağlamıştır.

2.1.7.Hizmetler

Hizmetler sektörü, çalışan nüfusun dörtte üçünü istihdam eden, GSYİH'nin ise üçte ikisini oluşturan büyük ve çok yönlü bir sektördür. En büyük alt sektör, çalışan nüfusun yaklaşık %13'ünü barındıran perakende sektörüdür.

Hizmet sektörünün ikinci en büyük kısmını, nüfusun nispeten daha azının istihdamını sağlayan işletme ve şirket idaresi sektörü oluşturmaktadır. Bu sektör finansal hizmetler, gayrimenkul ve telekomünikasyon endüstrilerini içermektedir. Son yıllarda özellikle Toronto gibi gelişmiş şehirlerde yerleşen bu kesimde ciddi büyüme kaydedilmiştir. Kanada'nın önde gelen bankaları da bu yapıya uygun olarak merkezlerini Toronto'da açmışlardır.

Eğitim ve sağlık sektörleri Kanada'nın en büyük iki sektörü olmakla birlikte, her ikisi de kamu faaliyet alanı olarak ön plana çıkmaktadır. Özellikle sağlık hizmetlerinin hızlı bir gelişme süreci içerisinde olduğu gözlemlenmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞ TİCARET

3.1. DIŞ TİCARET

3.1.1. Genel Durum

IMF tahminlerine göre Kanada 2023 yılı itibarıyla 2,09 trilyon dolarlık GSYİH ile 196 ülke arasında dünyanın 9. büyük ekonomisidir. Kanada, 2023 yılında 52.722 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 18. sırada yer almaktadır. Doğal kaynaklar ülke ekonomisinin gelişmesinde kilit bir rol oynamış olmakla beraber toplam ekonomik faaliyetlerin %70'i ve istihdamın %75'ini oluşturan hizmetler sektörüyle Kanada ekonomisi oldukça çeşitlenmiştir.

British Columbia ve Alberta eyaletleri için çok büyük önem taşıyan doğal kaynaklar ticari dengenin önemli bir unsurudur. 2019-2021 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 133 milyar dolar olan Kanada, 2021 yılında 1,44 trilyon dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 7. sıradadır.

İnsani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında Kanada 15. sıradadır. Ekonomik serbestlik endeksine göre Kanada, dünyada 176 ülke arasında 16. sıradadır. Ülke, küresel rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında 14. sıradadır. Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksine göre iş yapma kolaylığı açısından Kanada, dünyada 190 ülke arasında 23. sıradadır.

Kanada Dış Ticaret Rakamları

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2019	446.207.751	453.653.678	899.861.429	-7.445.927
2020	389.926.388	405.666.523	795.592.911	-15.740.135
2021	503.963.502	491.713.789	995.677.291	12.249.713
2022	598.582.866	570.189.759	1.168.772.625	28.393.107
2023	568.413.103	559.231.481	1.127.644.584	9.181.622

Kaynak: TradeMap

3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Kanada'nın İhracatı

	Bin Dolar
Tüm ürünler	568.413.103
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler	143.111.270
Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	63.705.224
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	42.566.463
Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller	28.436.595
Başka yerde belirtilmeyen emtialar	22.068.735
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve tekrar üreten cihazlar	15.862.005
Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	15.521.011
Ahşap ve ahşap eşyalar; odun kömürü	13.399.842
Alüminyum ve bunlardan mamul maddeler	12.606.120
Uçak, uzay aracı ve bunların parçaları	11.747.395
Cevherler, cüruf ve kül	11.420.006
Hububat	11.223.063
İlaç ürünleri	10.151.024
Demir ve çelik	9.672.463
Gübreler	9.551.446
Yağlı tohumlar ve yağlı meyveler; çeşitli tahıllar, tohumlar ve meyveler	8.268.351
Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçme, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi	8.265.238
Kağıt ve mukavva; kağıt hamurundan, kağıttan veya mukavvadan mamuller	7.922.791
Et ve yenilebilir sakatat	7.051.803
Demir veya çelikten yapılmış eşyalar	7.036.875
Tahıl, un, nişasta veya süttten yapılan müstahzarlar; pastacılık ürünleri	6.782.658
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal yağlar ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri	6.546.507
Yenilebilir sebzeler ve bazı kök ve yumrular	6.446.459
Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, yastıklar ve benzeri doldurulmuş mobilyalar	6.403.227

Kaynak: TradeMap

3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Kanada'nın İthalatı

	Bin Dolar
Tüm ürünler	559.231.481
Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	92.146.934
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	84.411.743
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve tekrar üreten cihazlar	52.713.608
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler	38.262.290
İlaç ürünleri	19.617.318
Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplama metaller	19.580.991

Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	19.314.706
Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçme, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi ...	14.636.157
Başka yerde belirtilmeyen emtialar	13.314.140
Demir veya çelikten yapılmış eşyalar	13.128.520
Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, yastıklar ve benzeri doldurulmuş mobilyalar	9.629.039
Demir ve çelik	9.448.787
Uçak, uzay aracı ve bunların parçaları	8.954.966
Organik kimyasallar	8.263.576
Çeşitli kimyasal ürünler	7.351.276
Kauçuk ve kauçuktan mamul ürünler	6.951.453
Kağıt ve mukavva; kağıt hamurundan, kağıttan veya mukavvadadan mamuller	6.719.637
İçecekler, içkiler ve sirke	6.357.846
Örme veya tığ işi giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	5.802.058
Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; turunçgillerin veya kavunların kabukları	5.625.829
Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri; bunların parça ve aksesuarları	5.105.175
Alüminyum ve bunlardan mamul maddeler	5.102.222
Örülmemiş veya tığ işi olmayan giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	5.050.675
İnorganik kimyasallar; kıymetli metallerin, nadir toprak metallerinin organik veya inorganik bileşikleri	4.939.098

Kaynak: Trademap

3.1.4. Kanada'nın İhracatında Başlıca Ülkeler (Bin Dolar)

	2021	2022	2023*
Dünya	503.963.502	598.582.866	568.413.103
ABD	379.998.644	460.541.708	440.950.420
Çin	22.415.275	22.067.823	22.599.346
Japonya	11.575.900	13.836.177	11.732.284
Birleşik Krallık	13.162.632	14.225.403	10.502.812
Meksika	6.544.120	6.987.878	6.563.728
Hollanda	3.837.790	4.983.147	5.503.142
Almanya	5.575.993	5.781.625	5.206.530
Kore Cumhuriyeti	5.043.693	6.655.058	5.151.722
Hindistan	2.388.817	4.109.431	3.811.227
Hong Kong, Çin	2.829.310	2.584.120	3.606.101
İsviçre	2.425.294	2.801.223	3.420.091
Fransa	3.233.957	3.079.722	3.159.939
Belçika	3.158.151	3.722.373	3.063.811
Brezilya	1.817.413	3.113.818	3.024.111
Avustralya	1.860.477	2.417.422	2.342.249
Norveç	2.499.110	2.977.120	2.252.080
İtalya	2.131.695	2.199.082	1.993.159
Endonezya	1.791.428	2.500.455	1.700.889
İspanya	1.858.380	2.341.671	1.690.509
Suudi Arabistan	1.746.175	991.827	1.593.212

Birleşik Arap Emirlikleri	1.569.252	1.395.453	1.534.098
Singapur	968.016	1.175.660	1.280.294
Peru	870.210	1.179.548	1.020.854
....			
Türkiye	918.812	984.525	910.211

Kaynak: Trademap

* 2023 verisi Trademap veritabanı için ayna veridir.

3.1.5. Kanada'nın İthalatında Başlıca Ülkeler (Bin Dolar)

	2021	2022	2023*
Dünya	491.713.789	570.189.759	559.231.481
ABD	239.142.015	280.373.715	277.238.741
Çin	68.592.641	77.054.920	66.139.693
Meksika	27.007.646	31.388.372	34.194.179
Almanya	15.146.970	17.299.128	18.573.921
Japonya	12.329.779	13.148.135	15.310.978
Kore Cumhuriyeti	8.305.970	10.167.141	10.302.727
Vietnam	7.848.465	9.888.646	9.828.652
İtalya	8.352.657	9.331.411	9.557.142
Birleşik Krallık	6.279.824	6.663.816	6.989.550
Brezilya	5.966.377	6.540.884	6.807.295
Fransa	5.669.233	5.972.922	6.400.842
İsviçre	4.544.971	5.725.501	6.291.684
Hindistan	4.813.593	6.418.478	5.578.904
Tayland	3.287.556	4.003.664	3.600.428
Belçika	3.883.096	3.484.909	3.548.167
Peru	3.172.105	3.216.305	3.482.508
Hollanda	3.123.143	4.157.720	3.235.082
İsveç	1.934.461	2.264.591	2.979.460
İspanya	3.040.797	2.892.688	2.946.999
Malezya	3.033.668	3.196.070	2.582.827
Portekiz	597.837	1.736.840	2.547.072
İrlanda	2.294.945	3.061.315	2.447.859
....			
Türkiye	2.224.012	2.443.431	2.110.227

Kaynak: Trademap

* 2023 verisi Trademap veritabanı için ayna veridir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE İLE TİCARET

4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET

4.1.1. Türkiye – Kanada Dış Ticaret Verileri (Bin Dolar)

	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2019	899.974.082	1.562.733.489	2.462.707.571	-662.759.407
2020	949.697.884	980.212.140	1.929.910.024	-30.514.256
2021	1.622.305.567	1.070.385.976	2.692.691.543	551.919.591
2022	1.789.818.243	1.302.252.426	3.092.070.669	487.565.817
2023	1.519.774.338	1.118.842.304	2.638.616.642	400.932.034

Kaynak: TÜİK

4.1.2. Türkiye'nin Kanada'ya İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

	2021	2022	2023
Tüm ürünler	1.687.217	1.905.046	1.627.371
Demir ve çelik	541.031	454.654	217.569
Gemiler, tekneler ve yüzen yapılar	6.768	6.239	136.714
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	102.280	135.043	128.551
Demir veya çelikten yapılmış eşyalar	99.530	146.284	93.447
Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; turunçgillerin veya kavunların kabukları	86.200	83.463	81.774
Alüminyum ve bunlardan mamul maddeler	68.762	104.174	69.813
Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller	46.637	57.136	59.064
Ahşap ve ahşap eşyalar; odun kömürü	65.159	77.542	54.019
Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	44.825	62.474	53.686
Sebze, meyve, kuruyemiş veya bitkilerin diğer kısımlarının preparatları	27.697	39.670	52.467
Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	38.096	55.671	46.445
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve tekrar üreten cihazlar	24.210	31.435	45.913
Örme veya tığ işi giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	46.817	53.142	45.627
Örülmemiş veya tığ işi olmayan giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	40.464	48.025	45.405
İnorganik kimyasallar; kıymetli metallerin, nadir toprak metallerinin organik veya inorganik bileşikleri	36.925	48.303	45.354
Tahıl, un, nişasta veya süttten yapılan müstahzarlar; pastacılık ürünleri	18.883	24.232	35.206
Halılar ve diğer tekstil zemin kaplamaları	54.986	42.892	29.081
Tuz; kükürt; topraklar ve taşlar; sıva malzemeleri, kireç ve çimento	27.256	50.212	28.236

Seramik ürünler	36.371	47.488	27.739
Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, yastıklar ve benzeri doldurulmuş mobilyalar	22.655	31.861	24.422
Uçak, uzay aracı ve bunların parçaları	9.540	10.366	18.795
İlaç ürünleri	9.563	8.789	17.614
Hububat	392	374	15.653

Kaynak: Trademap

4.1.3. Türkiye'nin Kanada'dan İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

	2021	2022	2023
Tüm ürünler	1.075.462	1.316.472	1.304.751
Yenilebilir sebzeler ve bazı kök ve yumrular	292.002	361.329	429.020
Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplama metaller	5.755	124.567	144.909
Uçak, uzay aracı ve bunların parçaları	40.081	44.750	112.416
Demir ve çelik	234.473	196.452	100.959
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	65.960	87.251	81.109
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve tekrar üreten cihazlar	33.532	30.931	58.452
Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçme, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi	26.716	33.134	55.373
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	81.091	205.299	52.156
Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	16.660	26.076	43.921
Kağıt ve mukavva; kağıt hamurundan, kağıttan veya mukavvadadan mamuller	29.354	35.813	28.812
İlaç ürünleri	19.920	20.708	27.466
Gübreler	767	426	18.937
Hububat	76.268	3.613	18.140
Alüminyum ve bunlardan mamul maddeler	18.046	30.980	9.989
Kakao ve kakao preparatları	5.250	5.987	8.507
Ahşap ve ahşap eşyalar; odun kömürü	14.445	14.054	8.401
Uçucu yağlar ve reçineoidler; parfümeri, kozmetik veya tuvalet preparatları	3.240	4.952	6.515
Demir veya çelikten yapılmış eşyalar	5.608	6.443	6.435
Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	6.398	4.145	6.165
Çeşitli kimyasal ürünler	5.937	5.288	5.672
Organik kimyasallar	6.732	6.353	5.457
Kauçuk ve kauçuktan mamul ürünler	1.913	2.808	5.336
Odun veya diğer lifli selülozik materyalin hamuru; geri kazanılmış (atık ve hurda)	7.050	9.167	4.925
İnorganik kimyasallar; kıymetli metallerin, nadir toprak metallerinin organik veya inorganik bileşikleri	6.229	2.801	4.449

Kaynak: Trademap

BEŞİNCİ BÖLÜM

KONYA İLE TİCARET

5.1. KONYA İLE TİCARETİ

5.1.1.Konya – Kanada İhracat Kalemleri

Ülke Adı	Bin Dolar
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	8.267.418
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	4.961.262
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	4.388.784
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	3.290.050
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme	408.216
Demir veya çelikten eşya	258.914
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	219.352
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar	216.895
Plastikler ve mamulleri	184.487
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	161.864
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	150.439
Kauçuk ve kauçuktan eşya	129.896
Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	126.247
Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	120.877
Cam ve cam eşya	88.160
Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	66.245
Kakao ve kakao müstahzarları	64.657
Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	58.288
Adi metallere aletler, bıçakçı eşyası ve sofrta takımları	51.264
Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	32.034
Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler	23.406
Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	22.069
Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülasaları, çay hülasaları, diyet mamaları)	18.248
Şeker ve şeker mamulleri	10.684
Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	7.904
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar	7.482
Seramik mamulleri	7.053
Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	5.537
Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metallere, inciler, taklit mücevherci eşyası	5.026
Örme giyim eşyası ve aksesuarı	4.866
Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	4.202

Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	2.787
Saatler ve bunların aksam ve parçaları	2.775
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	1.956
Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri	1.877
Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	1.712
Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	1.639
Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	1.478
Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar, bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	937
Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	837
Bakır ve bakırdan eşya	774
Organik kimyasal ürünler	685
Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	500
Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	471
Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	240
Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler, tutkallar, enzimler	192
Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya, insan saçından eşya	151
Eczacılık ürünleri	125
Sanat eserleri, kolleksiyon eşyası ve antikalar	88
Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat	80
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	59
Müzik aletleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	50
Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller	28

Kaynak: TÜİK

5.1.2.Konya –Kanada İthalat Kalemleri

Ülke Adı	Bin Dolar
Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	663.576
Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	334.752
Plastikler ve mamulleri	264.934
Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	163.183
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	122.923
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	94.470
Adi metallerden aletler, bıçakçı eşyası ve sofrta takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları	76.267
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	67.146

Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	47.204
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	5.153
Kauçuk ve kauçuktan eşya	3.500
Sanat eserleri, koleksiyon eşyası ve antikalar	1.134
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	296
Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya, yapma çiçekler	232
Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	222

Kaynak: TÜİK

5.1.3. Konya - Kanada Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları (Bin Dolar)

Dolar	2019	2020	2021	2022	2023
İhracat	12.092.539	11.019.593	25.790.943	29.094.217	23.381.267
İthalat	4.397.084	11.286.352	4.972.849	5.657.660	1.844.639
Hacim	16.489.623	22.305.945	30.763.792	34.751.877	25.225.906
Denge	7.695.455	-266.759	20.818.094	23.436.557	21.536.628

Kaynak: TÜİK